

26/3/14

(FOR OLD AND FOR IDOL CANDIDATES)

(3 Hours)

[Total Marks : 100

- N.B. : (1) Attempt any **five** questions, with a minimum of **two** questions from **each** section.
 (2) **Figures** to the **right** indicate **full** marks.
 (3) Answer to **both** the sections should be written in the **same** answer book.

SECTION - I

1. Explain the banking sector reforms introduced in India since 1991. 20
2. (a) Discuss RBI's short term liquidity management. 10
 (b) Discuss the measures for promotion of composite credit in India. 10
3. (a) Outline the components of organised segment of Indian money market. 10
 (b) Discuss the importance of mutual funds. 10
4. Write explanatory notes (any two) :- 20
  - (a) Assets of a commercial bank
  - (b) Performance of SHGs in India
  - (c) Features of Indian money market
  - (d) Equity market.

SECTION - II

5. (a) Explain the classification of public expenditure. 10
 (b) Discuss the limitations of the FRBM Act, 2003. 10
6. (a) Explain the non-monetary measures to correct disequilibrium in balance of payments. 10
 (b) Discuss WTO agreements with reference to TRIMs and GATS. 10
7. (a) Explain the functions and dealers of foreign exchange market. 10
 (b) Discuss purchasing power parity theory of exchange rate. 10
8. Write explanatory notes (any two) :- 20
  - (a) Changing trends in tax and non-tax revenue in India
  - (b) Burden of internal debt
  - (c) Causes of disequilibrium in balance of payments
  - (d) Spot and forward exchange rates.

[TURN OVER

- सूचना : (१) कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा. प्रत्येक विभागातून कमीत कमी दोन प्रश्न सोडवा.
(२) ऊजवीकडील अंक प्रश्नांचे पूर्ण गुण दर्शवितात.
(३) दोन्ही विभागांची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहावीत.

विभाग - १

१. १९९१ पासून भारतातील बँकिंग क्षेत्रातील सुधारणा स्पष्ट करा.

२. (अ) भारतीय रिझर्व्ह बँकेच्या अल्पकालीन रोखता व्यवस्थापनाची चर्चा करा.
(ब) भारतातील संमिश्र कर्जाच्या वाढीसाठी योजलेल्या उपायांची चर्चा करा.
३. (अ) भारतीय नाणे बाजाराच्या संघटीत क्षेत्राचे घटक सांगा.
(ब) परस्पर निधीचे महत्त्व चर्चा करा.

४. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :-

- (अ) व्यापारी बँकेची जिंदगी
(ब) भारतातील स्वसहाय्य गटांची कामगिरी
(क) भारतीय नाणेबाराची वैशिष्ट्ये
(ड) समन्याय बाजार.

विभाग - २

५. (अ) सार्वजनिक खर्चाचे वर्गीकरण स्पष्ट करा.
(ब) राजवित्तीय जबाबदारी व अर्थसंकल्प व्यवस्थापन कायदा २००३ च्या मर्यादांची चर्चा करा.
६. (अ) व्यवहारतोलातील असमतोल दुरुस्त करण्यासाठी बिगरचलन विषयक उपाय स्पष्ट करा.
(ब) व्यापारासंबंधी गुंतवणुक विषयक उपाय (TRIMs) आणि सेवासंबंधी व्यापारविषयक सामान्य करारा (GATS) संदर्भातील जागतिक व्यापार संघटनेच्या करारांची चर्चा करा.

७. (अ) विदेशी विनिमय बाजारपेठेची कार्ये आणि व्यापारी स्पष्ट करा.
(ब) विनिमय दराच्या क्रयशक्ती समता सिध्दांताची चर्चा करा.

८. खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा :-

- (अ) भारतातील कर व करेतर महसुलातील बदलती प्रवृत्ती
(ब) अंतर्गत कर्जाचा भार
(क) व्यवहारतोलातील असमतोलाची कारणे.
(ड) हजर दर व वायदा विनिमय दर.